



UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Tribunal Poenitentiae Sev Libri Dvo Prior De Poenitente Ut Reo Posterior De Confessario Ut Judice

Stoz, Matthäus

Anno M.DC.LXXXIX.

Art. I. De Officio Confessarii circa absolutionem.

urn:nbn:de:hbz:466:1-37144

QUÆSTIO III. De Officio Confessarii.

78. Officium Confessarii universim loquendo est triplex. 1. Judicis. 2. Doctoris. & 3. Medici; ut *supr. à n. 13.* dictum est, quia tenetur de iis, quæ ad hoc sacramentale Judicium deducta sunt, sententiam dicere; pœnitentem si necesse sit, instruere, & apta contra spirituales ejus morbos remedia præscribere. Hic autem strictius sumimus pro illa tantum obligatione, quâ tenetur curare, ut Sacramentum validè & integrè administretur, quantum est tam ex parte absolventis, quàm ex parte absolvendi, & quoad Pœnitentiam seu satisfactionem imponendam. Tribus Articulis complectimur omnia.

ARTICULUS I.

De Officio Confessarii circa absolutionem.

Circa hanc multa occurrunt, quæ Confessarius ex Officio suo observare debet.

§. I.

Forma Absolutionis à peccatis.

79. Ad Formam Absolutionis sacramentalis requiruntur verba ore prolata; non quidem ex natura Sententiæ judicialis, cum hæc possit, imò etiam debeat scripto ferri; neque ex natura Sacramenti, cum Matrimonium possit etiam nutu fieri; sed ex sola voluntate Christi, per Ecclesiam declarata in Trid. *Sess. 14. cap. 3.* Debent autem verba esse talia, quæ significant 1. Remissionem peccatorum, &

quidem non tantum narrative velut interuentii faciunt, nec tantum deprecative, ut in Extrema Unctione fit; sed autoritative seu potestative, sicut sententia judicialis, 2. aliquo modo personam pœnitentis. & 3. personam absolventis; ne verbum absolutionis quoad alterutram vagetur in incertum. Cum ergo hæc omnia comprehendantur his duobus verbis: *Absolvo te*, tota quoque essentia Formæ pro Sacramento Pœnitentiæ necessariæ consistit in illis; ut colligitur ex Concil. Florent. in *Decreto de Sacram. Pœnit.* & ex Trid. *l. c.*

Sunt quidem verba hæc secundum se sumpta adhuc indifferentia ad significandam absolutionem à peccatis, censuris, vel aliis debitis & vinculis; & propterea aliqui apud Tan. *tom. 4. Disp. 6. q. 1. n. 39.* volunt, essentialiter requiri, ut dicatur: *Absolvo te à peccatis*; Sed communis & teste Tan. *l. c. n. 38.* satis certa DD. sententia negat, hanc additionem à peccatis esse essentialiter necessariam; quia etiam sine ea sufficienter verba determinantur partim per circumstantias, in quibus proferuntur, nimirum post præviam peccatorum confessionem; partim per ipsam proferentis Sacerdotis intentionem, per quam etiam in aliis Sacramentis tolli ultimatum debet indifferentia verborum Formæ. vide Dian. *p. 11. tr. 6. Res. 11.* Nihilominus tamen ex omnium sententia, ut Tan. ait, certum est, verba illa à peccatis saltem ex necessitate præcepti necessariò esse adhibenda; ita ut multi existiment, ea extra casum necessitatis omittere esse peccatum mortale, tum ob consuetudinem Ecclesiæ; tum ob aliquale periculum invaliditatis. Palao *de pœnit. Disp. un. q. 5. n. 3.* Sed Præpositus *de pœnit.*

nit. q. 6. dub. 1. n. 6. excusatà mortali. Invocatio autem Trinitatis potest juxta Val. & alios, sine omni peccato omitti, secluso scandalo & contemptu; sed Bonac. tom. 1. de Sacram. Pœnit. Disp. 5. q. 4. p. 1. n. 2. putat, id esse saltem veniale.

80. Quapropter Forma tam quoad valorem, quàm quoad licitum usum legitima est hæc: *Ego te absolvo à peccatis tuis in nomine Patris & Filii & Spiritus Sancti, Amen.* significatur autem hic per verbum *absolvo* formalis solutio, seu remissio peccati, hoc est gratia sanctificans, quæ, quantum est ex se, est, ut loquitur Dicast. de pœnit. Disp. 5. n. 99. formalissima remissio peccati; tollens illud actualiter, si addit, vel saltem virtualiter, si peccatum, quod commissum fuit, jam antè sit aliunde deletum. Sicut ergo cum dicimus: *absolvo, seu libero te à tenebris, à nigredine &c.* sensus est iste: *confero tibi lucem, albedinem &c. quæ ex se est formalis ablatio tenebrarum, nigredinis &c.* ita cum dicimus: *absolvo te à peccatis;* sensus est: *confero tibi gratiam sanctificantem, quæ ex se est formalis ablatio, solutio, seu remissio peccati.* Atque hinc patet, quòd hæc Forma Sacramentalis etiam tunc sit adhuc vera, cum quis confitetur tantùm peccata jam ante perfectam contritionem, vel per legitimam aliquam confessionem plenissimè quoad omnia vincula & obligationes absoluta. Vide Bonac. de Sacram. pœnit. Disp. 5. q. 4. p. 1. n. 9. Longè aliud est, cum quis absolvitur à vinculo corporali. Hujus enim formalis ablatio non est forma aliqua positiva, sicut in Sacramento Pœnitentiæ, sed est mera negatio & remotio, ergo si semel sit facta, non

R. P. Stoz. Trib. Pœnit. Lib. II.

potest absque prævia nova ligatione iterum, aut sæpius fieri.

81. Prædictæ Formæ Sacramentali solent præponi & postponi aliquæ preces. Et quidem ad ingressum pœnitentis in confessionale solent aliqui ita benedicere: *Dominus sit in corde tuo & in labiis tuis, ut ritè confitearis peccata tua, in nomine Patris & Filii & Spiritus Sancti, Amen.* Deinde post auditam confessionem, injunctamque pœnitentiam dicendæ sunt juxta Rituale Romanum seqq. preces.

Misereatur tui omnipotens DEUS, & dimissis peccatis tuis perducatur te ad vitam æternam.

Indulgentiam, absolutionem & remissionem peccatorum tuorum tribuat tibi omnipotens & misericors Dominus, Amen.

Dominus noster JESUS Christus te absolvat, & ego autoritate ipsius (addunt aliqui in signum humilis recognitionis) licet mihi indigno concessâ, absolvo te ab omni vinculo excommunicationis, suspensionis (quæ vox non dicitur, nisi pœnitens habeat aliquem ordinem ex majoribus) & interdicti, in quantum possum, & tu indiges: deinde ego te absolvo à peccatis tuis in nomine Patris & Filii & Spiritus Sancti, Amen.

Passio Domini nostri JESU Christi, & merita B. Mariæ semper Virginis & omnium Sanctorum, &

F

quid-

quidquid boni feceris, & mali sustineris, sit tibi in remissionem peccatorum, augmentum gratiæ, & præmium vitæ æternæ. Amen.

82. Verum hæc preces, etsi de Ecclesiæ sanctæ more laudabiliter absolutioni adjungantur, ad ipsius tamen Formæ essentiam nequaquam spectant, neque ad ipsius Sacramenti administrationem sunt necessariæ, ut loquitur Trid. *cit. cap. 3.* imò ne quidem ad integritatem Formæ requiruntur. Tan. *l. c. n. 46.* sed possunt à Confessario pro suo arbitrio sine omni culpa omitti, maxime si rationabilis causa suadeat; ut si pœnitens valde sepe confiteatur, vel confessionem faciat valde brevem, vel valde multi confitentes adsint. Dian. *p. 11. tr. 8. Res. 26. V. Nota hic.* vel si post datam jam absolutionem incidat pœnitenti adhuc al. quod peccatum mortale, de quo se iterum accusat. In quibus occasionibus sufficit, & etiam præstat tantum dicere: *absolvo te à peccatis tuis in nomine Patris &c.* vel si censura subest (quam seculares plebei in Germania rarissime incurrunt, ut bene notat Gobat *tr. 7. n. 163.*) *absolvo te à censuris & peccatis &c.* imò urgente mortis articulo sufficit solum dicere: *absolvo te;* quia etiam per sola hæc verba aliquis & à censuris, & à peccatis absolutus manet. Dian. *l. c.* & quidem ab illis prius naturâ, quam ab istis; modò Sacerdos utrumque intendat. Bonac. *l. c. n. 10.* Illa tamen oratiuncula: *Pascho Domini nostri &c.* non facile est omitenda, quia per eam omnia bona opera pœnitentis elevantur probabiliter virtute Sacramenti ad satisfaciendum ex opere operato, Filliuc. *tr. 8. lib. 2. n. 47.* & sup-

plet defectum impositæ fortè nimis parvæ pœnitentiæ. Dian. *l. c. & p. 3. tr. 4. Res. 97.* Plura de hoc infra à n. 115. Recitari autem potest, dum pœnitens ex confessionali egreditur, maxime si plures adsint, qui confiteri velint.

§. II.

Ritus Absolutionis.

83. Ritus, quo Absolutio Sacramentalis detur, non est certus præscriptus. Servanda est ergo cujusque loci & Diœcesis consuetudo. Communiter in his partibus solent Confessarii I. Formam Absolutionis una cum orationibus antecedentibus & consequentibus dicere aperto capite. Putat quidem Sà antiquus *V. Absolutio n. 2.* id non decere, & esse contra dignitatem, atque autoritatem Judicis; sed cum id fiat in honorem Christi, tanquam principalis Judicis, cujus nomine absolutio datur, merito Tan. *tom. 4. Disp. 6. q. 9. n. 4.* & Laym. *l. 5. tr. 6. cap. 3. n. 8.* docent, ubi utu receptum est, non esse immutandum. II. solent manum dexteram elevare nonnihil versùs pœnitentem, cum dicunt: *Indulgentiam, absolutionem &c.* III. solent dexterâ signum Crucis in aëre formare, cum essentialia Formæ verba pronuntiant, & id omittere cenlet Tan. *l. c. n. 2.* esse veniale, contra alios. IV. Sacerdotes seculares solent esse induti superpelliceo & stola, cum publicè in templo Confessiones excipiunt. Sed hæc omnes ceremoniæ possunt liberè sine peccato omitti, nisi alicubi scandalum, vel speciale statutum obest. Bonac. *de pœnit. Disp. 5. q. 7. p. ult. n. 3.* Unde etiam peccati non debet damari, qui tecto capite dat absolutionem,

nem, maximè in hyeme, vel ex alia rationabili causa. Impositio manuum supra caput pœnitentis olim usitata, hodie rectiùs omittitur, præsertim circa feminas; & mos ille apud nos jam pridem exolevit.

§. III.

De absolutione à Censuris.

84. Antequam pœnitens à peccatis absolvatur, debet absolvi à censuris, siquidem talibus sit innodatus, quæ privent eum usu passivo, seu susceptione Sacramentorum; uti est Excommunicatio & Interdictum; non item Suspendio, quæ tantum privat usu activo Ordinis, Officii, vel Beneficii. Cum enim excommunicatis graviter prohibita sit susceptio omnium Sacramentorum; illis autem, qui Interdicto causam dederunt, prohibita sit susceptio Sacramenti Pœnitentiæ; hoc ipso quoque graviter prohibitum est, ne quis illis adhuc in tali censura constitutis Sacramentum hoc conferat, & sacramentaliter eos à peccatis absolvat.

Formulæ absolvendi à censuris passim à DD. tradi solitæ debent cum nonnullis aliis ceremoniis, sed in foro tantum externo, adhiberi. In foro autem interno non est præscripta ulla certa forma, sed potest absolutio à censuris fieri quovis signo externo, sufficienter illam indicante. Unde pro isto foro sufficit etiam quælibet ex communibus formulis, quibus uti possumus & solemus in absolutione à peccatis, *sup. n. 80. & seqq. allatis.*

Jam ergo si censuræ, quibus pœnitens est irretitus, sunt reservatæ, tunc Confessarius iis cognitis pœnitentem non tantum non à peccatis censuratis, sed neque etiam ab aliis potest ordinariè loquendo

priùs absolvere, quam ablata sit censura. Debet proinde pœnitentem remittere ad Superiorem, vel ipse cum adire pro absolutione censuræ, vel potestate absolvendi.

Quodsi Confessarius per errorem vel ignorantiam judicavit, censuram non esse reservatam; vel pœnitens bona fide per inculpabilem oblivionem in confessione non expressit censuram, vel peccatum censuratum; atque ita absolutio à peccatis ei data fuit, tunc validè est absolutus, non quidem à censura, sed tamen à peccatis. Cum enim Gratia sanctificans, per quam formaliter remittuntur & expelluntur peccata, non sit impossibilis cum censura v. g. Excommunicationis, potest omnino quandoque fieri, ut validè detur sacramentalis absolutio à peccatis, manente censura. Si autem censuræ non sint reservatæ, tunc Confessarius, cum pœnitentem per communem aliquam formam ex supra allatis absolvit à peccatis, hoc ipso absolvit eum etiam ab illis censuris, quia harum absolutio implicite saltem continetur in verbis absolutionis à peccatis. *sup. n. 82.* & Sacerdos hoc ipso, quòd velit officio suo ritè fungi, habet sufficientem intentionem absolvendi non tantum à peccatis, sed etiam à censuris, à quibus potest & debet priùs absolvere.

§. IV.

An conditionatè dari possit Sacramentalis Absolutio?

85. Absolutio Sacramentalis, si detur sub conditione de futuro, non est valida. Bonac. *tom. 1. Diss. 5. q. 4. p. 3. n. 2.* quia cum existit Materia & Forma Sacramenti, deest adhuc intentio Ministri, qui

non vult tunc absolvere, sed primùm postea, quando exitura est conditio. Cùm autem postea existet conditio, non ampliùs existit Forma Sacramenti, nec ejus Materia saltem proxima v. g. contritio, ergo utroque tempore, atque ad eò absolutè invalidum est Sacramentum Pœnitentiæ, si absolutio detur sub conditione de futuro; & qui hoc modo absolveret, peccaret mortaliter. Bonac. *Disp. 1. q. 3. p. 2. s. 3. n. 18. in fine.* Sub conditione de præsentì vel præterito absolvere non est quidem invalidum, si res ita se habeat, sicut in conditione exprimitur. Bonac. *cit. p. 3. n. 1.* quia hujusmodi conditio non est propriè conditio, neque suspendit actum, sed per veram sui existentiam facit eum transire in absolutum, ergo Sacramentum perinde potest esse validum, ac si absolutè & sine omni conditione fuisset confectum. Nihilominus tamen etiam sub conditione de præsentì vel præterito ordinariè non est licitum absolvere. Palao *de pœnit. Disp. un. p. 5. n. 9.* quia est contra usum & praxin Ecclesiæ; contra ipsum quoque officium Confessarii foret, si absque debita inquisitione de dignitate vel indignitate pœnitentium passim eos sub conditione absolveret, idque Bonac. *l. c. n. 18.* cum Henriq. censet esse peccatum mortale.

Dixi autem ordinariè. Nam si post adhibitam debitam diligentiam adhuc dubium maneat. 1. An pœnitens sit sufficienter contritus; vel 2. an id, de quo solo se accusat, sit peccatum; vel an sit verè ab eo commissum; vel 3. an id suæ potestati & jurisdictioni sit subiectum, vel 4. an pœnitens adhuc vivat &c. tunc omninò licitè potest absolvi sub hac ex-

teriùs prolata, vel potiùs solo animo explicitè, vel, quod etiam sufficit, teste Tan. *q. 9. n. 3.* & Gobat *tr. 7. n. 272.* saltem implicitè concepta conditione: *si capax es; si possum &c.* Melius tamen est, in secundo casu curare, ut pœnitens certum aliquod peccatum ex aliis antehac jam confessis exprimat.

§. V.

An sapiùs de iisdem peccatis?

86. Et si Confessarius possit ab iisdem numero peccatis sapiùs absolvere eum, qui diversis temporibus ea sapiùs confitetur, ut *sup. n. 80.* dictum; in una tamen eadèmq; confessione sapiùs absolvere, & absolutè iterare formam, non potest absque mortali peccato sacrilegii. Bonac. *tom. 1. Disp. 5. q. 4. p. 4. n. 1.* quia frustraneus esset, & irreverentia magna, formam sacramentalem super eadem materia proxima, super qua jam semel legitimè prolata est, iterùm absolutè proferre. Imò iterare formam etiam tantùm sub eadè conditione aliqua de præsentì vel præterito, est peccatum ex genere suo grave. Bonac. *tom. 1. Disp. 1. q. 2. p. 1. n. 37.* nisi Confessarius rationabiliter dubitet, an absolutionem jam dederit; an omnia verba essentialia protulerit; an eum debita intentione &c. in quibus casibus non tantùm licitè potest sub conditione, modo *num. preced.* indicato, repetere Formam Absolutionis; sed insuper, si pœnitens aliquod mortale fuit confessus, tenetur etiam, & quidem sub gravi peccato, Absolutionem repetere eum conditione: *si nondum absolutus es.* Qui, cùm leve tantùm dubium vel merum scriptulum de data sua absolutione, vel ejus valore habet.

habet, & eam conditionatè repetit, sed ideò tantùm, ne DEUM vel proximum lædat, peccat tantùm venialiter. Tamb. de Sacram. l. 1. cap. 1. §. 3. n. 3. Quod si scrupuli aliquem reddant ita perplexum, ut tam repetere, quàm non repetere formam putet hîc & nunc esse peccatum, tunc fieri potest, ut repetendo nihil omnino peccet, utpote ratus id esse minus malum, quàm non repetere.

§. VI.

An ante injunctam pœnitentiam?

87. Absolutio primùm dari debet, postquam pœnitens sua peccata integrè enarravit, integritate saltem formali, si non possit etiam integritate materiali, sicut sæpe non potest juxta dicta *sup. p. 3. à n. 56*. Dari solet communiter primùm post injunctam pœnitentiam; sed quia de hoc nullum habemus præceptum, neque apparet, consuetudinem illam esse obligatoriam, ideo peccatum non est, prius absolvere & postea pœnitentiam injungere. Graviter autem peccat Confessarius, si pœnitentem, cujus Confessionem excepit, possit juxta probabilem aliquam sententiam licitè absolvere, & tamen absque justa & gravi causa recusat absolvere. Ratio, quia hoc est saltem contra Charitatem; & sæpe etiam contra Justitiam, quia lædit Jus, quod pœnitens per confessionem legitime factam acquisivit ad absolutionem; injustè quoque ei imponit onus eadem peccata iterum confitendi. Bonac. *cit. Diss. 5. q. 7. p. 4. §. 2. n. 18*. Et verò etiam Jodex foret, etiam peccat, si causâ sufficienter cognitâ sententiam, quam sine inco modo ferre potest, recuset ferre, vide *infra n. 107*. ubi

etiam dicitur, an liceat vel expediat differre absolutionem; de quo jam supra quodamque fufius actum est. *l. 1. p. 2. à n. 107*.

§. VII.

Danda à Confessaria percipiente omnia.

88. Confessarius, cum dat absolutionem, non est necesse, ut habeat in memoria distinctè peccata, de quibus se pœnitens accusavit; sed sufficit, si meminerit confusè; & in genere notum sibi habeat saltem statum pœnitentis pro illo tempore. Bonac. *cit. Diss. 5. q. 5. sect. 2. p. 3. n. 15. Et seq.* modò tamen antea, cum pœnitens ea enarravit, singula mortalia distinctè audiverit & intellexerit. Nam sicut Judex de causâ incognita non potest legitime ferre sententiam; ita nec confessarius ab iis, quæ non audivit, vel non intellexit, potest ritè absolvere. Quando ergo rationabiliter præsumere potest, id, quod non percepit, esse speciem vel numerum alicujus peccati mortalis, tenetur tanquam Judex & Medicus ex officio suo monere pœnitentem, nullo habito cujuscunque personæ respectu, ut repetat; & si quidem de aliquo peccato nihil prorsus percepit, debet statim jubere, ut repetatur, ne pœnitens cogatur deinde etiam aliqua mortalia ex bene perceptis iterum confiteri. Si genus peccati mortalis, sed absque specie vel numero, sit perceptum, tunc aliquibus videtur melius esse, si etiam statim de eo interrogetur pœnitens; aliis, si primùm in fine; vide Dicastillo *de Pœnit. Diss. 10. n. 496*. Quod si rationabiliter dubitet Confessarius, an id, quod non percepit, sit

mortale; vel an aliquid satis perceperit; non est tanta obligatio jubendi, ut repetatur; multò minùs, si perspecta pœnitentis integritate præsumere possit, id, quod non perceperit, esse tantùm veniale. vide Gobat. *tr. 7. n. 235. & seq.*

§. VIII.

Data à non percipiente omnia.

89. Quodsi Confessarius ob surditatem, somnolentiam, distractionem, ignotum idioma, strepitum in templo, nimis celerem, vel nimis submissam, vel aliter vitiosam pœnitentis pronuntiationem, nullum ex peccatis confessis audiat & intelligat, tunc data absolutio videtur prorsus esse invalida, quia non habet materiam, supra quam cadat; cùm confessio, sicut accusatio apud Judicem, si non audiatur vel non intelligatur, sit nulla. Melius tamen Laym. *l. 5. tr. 6. cap. 9. n. 5.* & cum illo Palao *pœnit. Disp. un. p. 12. n. 3.* Dian. *p. 3. tr. 4. Resol. 109.* & *p. 4. tr. 4. Resol. 198.* atque alii docent, eam adhuc esse validam & fructuosam, si pœnitens bona fide confiteatur, quia Sacramentum Pœnitentiæ est adhuc validum, quando absolutio datur illi, qui Confessario manifestat tantum in genere se esse peccatorem, & absque omni sua culpa hîc & nunc plus præstare non potest; uti admittunt DD. in articulo mortis, & etiam extra illum probabile esse docet Dicast. *de pœnit. Disp. 9. n. 761.* de quo *inf. n. 103.* atqui in dato casu pœnitens sufficienter manifestat Confessario se esse peccatorem, si Confessarius advertat, illum sua peccata dicere, etsi ipse nullum in particulari intelligat; vel si pœnitens in fi-

ne dicat se esse confessum; vel petat absolutionem: hîc & nunc quoque, quia ignorat sua peccata non esse audita vel non intellecta, non potest plus præstare. Sic etiam Gob. *tr. 7. n. 239.* docet, quòd Confessarius, cùm expertus est aliquem non committere mortalia, & inter alia venialia communiter se accusare de aliqua voluntaria distractione, possit eum adhuc absolvere, etsi ob distractionem non sit memor ullius peccati confessi. Multò magis autem valebit absolutio, quam Confessarius dat illi, ex cujus confessione non omnia, sed tamen aliqua, & saltem vel unum veniale tantùm in specie perceperit. Dicast. *de pœnit. Disp. 8. à n. 95.*

Quodsi tamen deinde pœnitens certò resciat, quod vel quænam ex suis mortalibus non fuerint à Confessario audita vel intellecta, debet nihilominus adhuc illud vel illa omnia iterum confiteri, ut ab iis, quæ omnino non audita vel intellecta sunt, directè absolvatur; alia autem, quæ sub ratione peccati sed in genere tantum sunt audita vel intellecta, ut subjiciantur potestati clavium etiam quoad suam speciem & numerum.

90. At verò si pœnitens in tali casu non sciat, quodnam determinatè peccatum mortale ex confessis non fuerit auditum vel intellectum, tunc juxta Gobat *tr. 7. n. 493.* tenetur singula mortalia, quæ tunc confitebatur, iterum confiteri, quia de singulis dubium est, an sint legitimè confessa & absoluta. Sed Lugo & Dicast. *l. c. n. 99. cum seqq.* concedunt quidem hoc, si confessio fuit brevis, & ex paucis tantùm v. g. tribus vel quatuor mortalibus unum vel alterum indeterminatè non fuit auditum vel intellectum. Si verò ex multis mor-

mortalibus sciatur tantum unum vel alterum non esse auditum vel intellectum, & nesciatur quodnam determinate sit illud, tunc negant ullum esse repetendum; quia etsi de singulis sit dubium, an sint legitime confessi, tamen dubium istud non est morale, sive sufficiens ad inducendam obligationem repetendi singula ex multis; sicut si constet Cajum esse filium unius ex pluribus civibus, dubium est de quolibet illorum, an non sit pater Caji. Sed dubium hoc non est morale seu sufficiens, ut propterea quilibet teneatur eum alere, pro hærede habere &c. Aliud est, si certo sit filius unius ex duobus tantum, vel tribus, & non sciatur determinate cuius. Præterea sicut in multis aliis casibus, ita etiam in hoc non videtur Christus exigere integritatem materialem confessionis, cum servari hæc non possit nisi cum tam gravi molestaque multorum peccatorum mortalium repetitione. Nihilominus tamen sicut ille, qui scit se aliquod mortale commisisse, sed non amplius meminit quale, debet illud confiteri in genere. Laym. *l. 5. tr. 6. cap. 8. n. 7.* ita etiam hæc debet pœnitens in confessione dicere: scio, vel (si dubium sit) dubito, an Confessarius audiverit vel intellexerit aliquod meum peccatum mortale, non tamen determinate scio, quale illud sit; de illo ergo, qualecunque sit, me iterum accuso.

91. Ex prædictis patet, Sacerdotem graviter peccare, si se exponat periculo in audiendis confessionibus ob suam surditatem non omnia mortalia percipiendi; & maxime, si, cum aliquid, quod rationabiliter præsumere potuit esse mortale, non percepit, nihilominus absolvit. Tum quia male fungitur officio Judicis, cum de

causa non plene cognita judicet. Trid. *Sess. 14. cap. 5.* Tum quia Sacramentum irreverenter tractat; cum contra materialem confessionis integritatem ex præcepto divino necessariam agat. Tum quia inique facit, ut pœnitens cognito defecta teneatur illud peccatum, & forte etiam plura alia juxta n. 88. & 89. iterum confiteri. Solum ergo talis Confessarius excusari potest in casu, quo necessitas, sive jam ex parte ipsius, sive ex parte pœnitentis orta, liberat ab obligatione præcepti de integritate materiali.

Simili modo graviter peccat, qui ob distractionem vel somnolentiam deliberate admissam non percepit, vel se periculo exponit non percipiendi aliquod mortale peccatum pœnitentis. Sed quia Confessarii communiter neutram deliberate admittunt, ideo in dubio non sunt censendi peccare, nisi tantum venialiter. Gob. *tr. 6. n. 491.*

Si denique Confessarius tantum ob imperitiam linguæ, quæ pœnitens utitur, non possit ea, quæ mortalia sunt, percipere, neque possit commodè pœnitentem ad alium, qui melius intelligat, remittere; tunc non tantum in articulo mortis, vel cum præceptum obligat, sed etiam quovis alio tempore licite potest eum absolvere. Sæ *V. Absolutio. num. 10.* Palao. *de Pœnit. Disp. un. p. 11. n. 2.* Laym. *lib. 5. tr. 6. cap. 8. n. 9.* quia in isto casu, sicut in nonnullis aliis, non obligatur aliquis ad materialem integritatem confessionis. Debet tamen Confessarius pœnitentem monere, ut mortalia quæ ipse non satis percepit, iterum apud alium linguæ magis peritum postea data occasione confiteatur. Unde etiam pœnitens si certo

certò præsciret hoc vel illud se non posse ita exprimere, ut Confessarius sufficienter quoad speciem intellecturus sit, posset id tunc omnino reticere, & tantum postea alteri magis perito linguæ confiteri. Idem est de iis, qui lingua quidem Confessario notâ v. g. germanicâ loquuntur, sed ob phrasin vel dialectum non notam, vel ob naturale & incorrigibile aliquod vitium pronuntiationis non possunt satis ab eo intelligi.

§. IX.

An danda à non discernente inter peccata?

92. Etsi Confessarius, ut *sup. n. 87.* dictum est, debeat omnia & singula pœnitentis peccata mortalia percipere, ut, quod iudicis est, de iis possit sententiam ferre, nullatenus tamen tenetur distinctè aut explicitè de quolibet audito peccato formare iudicium, an sit mortale vel veniale; quia cum hoc nemo facere possit, nisi qui omnium & singulorum peccatorum speciem, & circumstantiarum rationes perspectas habet; nemo autem vel certè paucissimi habere possint & habeant; nemo quoque vel non nisi paucissimi officium Confessarii suscipere, eique satisfacere possent. Bonac. *de pœnit. Diss. 5. q. 7. p. 4. §. 2. n. 8. & 12.* Sufficit ergo, si audiat & percipiat hæc vel illa peccata esse commissa; & de iis, quæ communiter & ordinariè committi solent, sciat iudicare, & iudicet, an ex genere suo, vel ex circumstantiis hæc & nunc expressis sint mortalia vel venialia, quia etiam hoc modo adhuc sufficienter agnoscit statum pœnitentis ad ferendam sententiam, & præscribenda apta emendationis remedia.

Quodsi vel Confessarius vel etiam pœnitens per errorem iudicet, peccatum aliquod, quod confitetur, esse tantum veniale, vel de eo dubitet; postea autem aliunde certò agnoscat, fuisse verè mortale, non tenetur illud iterum confiteri; modò antea, sicut à parte rei commissum est, distinctè confessus sit, quia ad valorem absolutionis non requiritur, ut Confessarius manifestè sciat peccatum, sibi in confessione explicatum, esse mortale, inquit Bonac. *l. c. n. 15.* Sed neque tunc tenetur pœnitens peccatum ejusmodi repetere, quando id juxta suam conscientiam confessus est tantum ut dubium, & postea cognoscit fuisse certò commissum, ut dictum est *sup. l. 1. p. 5. n. 170.* cum aliis contra Bonac. *l. c.* & alios.

Unde jam valet quoque absolutio data à Confessario tam indocto, ut discernere inter mortale & veniale non possit, Bonac. *ibid. q. 5. sect. 2. p. 3. n. 14.* modò pœnitens bona fide & integrè sua peccata exprimat, & non de industria talem indoctum Confessarium quærat; vel certè ipse sciat & velit omnia ea præstare, ad quæ ratione suorum peccatorum obligatus est. Tan. *tom. 4. Diss. 6. q. 7. n. 133.*

ARTICULUS II.

De officio Confessarii circa absolvendum.

Ut Sacramentum Pœnitentiæ administretur validè, multa quoque requiruntur ex parte illius, qui absolvendus est, nimirum 1. ut sit præfens, cum confiteatur; & 2. cum absolvitur, 3. ut confiteatur integrè; 4. cum vero dolore; & 5. cum voluntate vitandi occasiones, & satis.